ChristenUnie
Staphorst

**Algemene Beschouwingen Kadernota 2026**

Voorzitter,

*Bij het begin van deze beschouwingen willen wij dankbaarheid en verwondering uitspreken richting onze Hemelse Vader, Die ook onze gemeente Staphorst nog steeds in stand houdt en ons het voorrecht geeft om in vrijheid te besturen. Ook in financieel uitdagende tijden mogen we ons afhankelijk weten van Zijn leiding en zegen.*

--

De Kadernota, een nieuw fenomeen binnen de gemeente Staphorst. In voorgaande jaren kenden wij de Zomernota.

Waar de Zomernota gericht is op financiële bijstelling en actualisatie gaat het bij de Kadernota meer om het vaststellen van beleidskaders en strategische keuzes: richting geven aan beleid en uitgaven.

En het is best even wennen aan deze nieuwe cyclus. Voor ons als raadsleden, maar ik neem aan ook voor het college en de organisatie.

Wij keken uit naar de Kadernota, met het oog op het ravijnjaar. Een lagere bijdrage van het Rijk. Eerlijk gezegd hielden we ons hart vast. En dan zijn we op het eerste gezicht tevreden met een structureel evenwicht de komende jaren. Zelfs nog een lichte plus.

En wat zit er dan allemaal wel en niet in..? Snel door-scrollen naar de lijst ‘nuttig/wenselijk’. En daar komen we een heel aantal posten tegen waarvan we blij zijn dat ze erbij in zitten: een verkeersveilige oversteek bij het zwembad, het laatste stukje fietspad langs de Heerenweg, ruimte om te spelen, ondersteuning mantelzorgers, multifunctionele velden op het Noorderslag, omzetten van minimafonds naar Sam&Overijssel, uitbreiding sportvoorzieningen Rouveen (hoewel deze laatste nog een PM post betreft).

--

Over het budget voor de multifunctionele velden op het Noorderslag hebben we een kritische noot. Bij de vaststelling van dit besluit op 13 mei benoemde de portefeuillehouder dat de subsidie een half miljoen betrof in plaats van de ton waarmee rekening was gehouden. We hebben toen gevraagd om richting de Kadernota een nauwkeuriger berekening van de kosten te willen hebben. In de Kadernota lijkt echter dat het bedrag uit het raadsvoorstel 1:1 is overgenomen: € 34.000.

Tijdens de technische sessie over de Kadernota is ons verzekerd dat het voordeel van de hogere provinciale subsidie volledig aan de gemeente ten deel zou vallen. Als we dan gaan rekenen met 5 ton i.p.v. 1 ton subsidie, lopen de structurele kosten enorm terug. Kijk: jezelf rijk rekenen heeft niemand wat aan, maar wij hadden wel verwacht dat hier op z’n minst naar gekeken zou zijn. Graag horen we een toelichting hierop van de portefeuillehouder.

--

Over het omzetten van het minimafonds, het FDMA naar Sam&Overijssel. Het huidige minimafonds is voor alle leeftijden, van 0-100 zeg maar. Sam&Overijssel is voor kinderen van 0-21 jaar. Er lijkt dan

een vacuüm te ontstaan voor volwassenen die in armoede leven en graag deel willen nemen aan maatschappelijke activiteiten, maar daar geen geld voor hebben.

Graag een toelichting hierop van de portefeuillehouder.

--

Dan komen we bij het welzijn. Dit is wat ons betreft wel de hoofdschotel van de Kadernota 2026.

En terecht: want hoe belangrijk is welzijn wel niet? Welzijn is cruciaal, zowel op individueel als maatschappelijk niveau. Een goed welzijn draagt bij aan een hogere kwaliteit van leven, veerkrachtiger zijn tegen stress en uitdagingen, en een actieve betrokkenheid bij de samenleving.

Op 11 juni hebben we in de klankbordgroep Sociaal Domein twee presentaties gehad over welzijn. De eerste was door de directeur/bestuurder van welzijnsorganisatie Caritas op Urk. Zij vertelde hoe het welzijnswerk op Urk is ingericht. Op een slimme, op het leggen van verbindingen gerichte manier. Laagdrempelig, doelgericht, simpel en daadkrachtig. Dat bleef ons vooral bij. Een groot succes op Urk, voor de volle breedte van de samenleving.

Vervolgens gaf onze eigen organisatie een update over de plannen voor het welzijnswerk in Staphorst. (En onze complimenten voor het team Samenleving, want er waren die avond heel veel medewerkers van de gemeente aanwezig, welzijnswerkers, jongerenwerkers en buurtsportcoaches, vrijwilligers van SWS, echt top!)

Waar wij wel van schrokken was de huidige situatie. Op het gebied van Jongerenwerk hebben wij 1 fte beschikbaar, die zich richt op jongeren in de leeftijd van 10-14 jaar. We hebben geen aandacht of aanbod voor jongeren ouder dan 14 jaar of jonger dan 10 jaar. En slechts 1 fte, dat is 20% van de landelijke richtlijn.

Ook op het bredere welzijnswerk zetten wij slechts 1,5 fte in: ook 20% van de landelijke richtlijn.

Vraag aan de portefeuillehouder: hoeveel budget geven wij nu uit om deze 20% van de landelijke richtlijn in te vullen, op het gebied van jongeren- en welzijnswerk? En zijn er nog andere deelgebieden van welzijn waarop wij substantieel onder de landelijke richtlijn uitgeven?

Het onderdeel cultuur/buurtsportcoaches is overigens wel op goed niveau met 3,8 fte, daarmee voldoen we aan de landelijke norm. En we zien daar ook de positieve vruchten van. Op alle scholen in onze gemeente, maar ook voor volwassenen en ouderen worden mooie activiteiten georganiseerd.

Terug naar het Jongeren- en Welzijnswerk. In 2022 heeft de rekenkamer een onderzoek gedaan naar Jeugdzorg in Staphorst. Met duidelijke conclusies en aanbevelingen. Naar aanleiding daarvan heeft de ChristenUnie, samen met de PvdA en de SGP op 8 november 2022, bij het vaststellen van de begroting, motie 145 ingediend, om het preventief jeugdaanbod te versterken. Deze motie kreeg raadsbrede steun. De oproep was destijds tweeledig:

- Te komen met voorstellen waarbij het preventieve jeugdaanbod **structureel** verstevigd en geoptimaliseerd wordt.
- Voor de dekking onder andere te kijken naar inzet van zorggeld.

In juni 2023 is deze motie afgedaan met een raadsmemo waarin de portefeuillehouder een reactie heeft gegeven hierop. Een hele opsomming van alles wat er gedaan wordt.

In de motie stond echter een oproep om dit **structureel** te verstevigen. Als we dan nu met elkaar concluderen dat het aanbod nog steeds echt onder de maat is, dan is er dus structureel niet voldoende verstevigd. Met name de groep jongeren van 15-25 jaar wordt op geen enkele manier bereikt.

Het is dus volgens de ChristenUnie goed dat er in deze Kadernota budget wordt toegewezen om het welzijnswerk stevig en structureel te versterken. En dan echt van 0-100.

De sociale basis moet op orde zijn voor een goede sociale cohesie: het gaat dan enerzijds om informele netwerken, zoals het gezin, familie, vrienden en buren en anderzijds ook formele voorzieningen, zoals het dienstencentrum, buurthuizen, kerken, (sport)verenigingen, bibliotheken en culturele centra. In dit kader pleiten we dan ook weer voor een volwaardige bibliotheek in Rouveen.

De sociale basis is dus afhankelijk van een goede sociale infrastructuur. Dat heeft een zachte en een harde kant.

Welzijnswerk, jongerenwerk en straathoekwerk is de zachte kant, de harde kant zijn bijvoorbeeld speelplekken, ontmoetingsplekken, wandel- en fietspaden.

Wij staan vierkant achter het versterken van de welzijnsfunctie en het jongerenwerk. We geloven in de gedachte ‘Een ons welzijn scheelt een kilo zorg’. Deze benadering past ook goed bij de nieuwe benadering van de zorg: van ZZ naar GG, van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid. Ook draagt een sterker welzijnswerk bij aan ontlasting van de huisartsen, die nu naar eigen zeggen vaak ook een soort halve welzijnswerkers zijn.

We zien de concrete plannen voor de versterking van het welzijnswerk, jongerenwerk, straathoekwerk en maatschappelijk werk graag tegemoet, richting de begroting later dit jaar.

--

Goed dat de veilige oversteek bij het zwembad nu ook concreet gemaakt is in deze Kadernota. We hebben hier al verschillende keren aandacht voor gevraagd. We zijn tevreden met de opzet die hiervoor geschetst is in de raadsmemo van 24 april jongstleden. Een verkeersveilige oversteek is een opluchting voor veel ouders, het zwembadpersoneel en veel professionele weggebruikers.

--

We willen ook nog even stilstaan bij het onderwerp verlagen/herijken subsidies. Er wordt jaarlijks ongeveer 2,5 miljoen subsidie uitgegeven door de gemeente Staphorst. Hier worden veel maatschappelijke doelen en organisaties, verenigingen e.d. mee gesteund. Dat is ook sociale infrastructuur. Belangrijk..! Bij de technische sessie hebben we hier vragen over gesteld. We begrepen toen dat het meer ging om het bevriezen van de stijging (door indexering) van subsidies. Dat is wat anders dan verlagen/herijken. Graag horen we hoe het college dit bedoeld heeft.

--

In hoofdstuk 5 van de Kadernota zien we een aantal posten zonder doorgang. Het structurele uitvoeringsbudget van de cultuurcoach/makelaar is geschrapt. In plaats daarvan wordt gezocht naar

financiering uit externe fondsen en incidentele bijdragen. De cultuurmakelaar is nu ruim een jaar aan het werk in deze nieuwe functie. We hebben in het afgelopen jaar mooie activiteiten voorbij zien komen, zoals de herdenkingswandeling ter nagedachtenis aan de Jodenvervolging, en allerlei activiteiten rond de viering van 80 jaar vrijheid. Kijk ook eens naar de expositie, nu in het gemeentehuis: de gezamenlijke kunst van vrijheid, gemaakt door leerlingen van alle tien basisscholen en het Pieter Zandt College. Wij vinden het jammer dat hiervoor geen structureel budget beschikbaar wordt gesteld. Daarmee doen we onze samenleving, met haar rijke cultuur, erfgoed en organisatievermogen echt tekort.

--

*Voorzitter, we hebben op veel terreinen grote uitdagingen. Het vraagt veel van ons allen om de gemeenschapszin en sociale cohesie niet uit het oog te verliezen maar juist te borgen.*
*Dat vereist naastenliefde en dagelijks gebed.*

*“Wie in de schuilplaats van de Allerhoogste woont*
*En overnacht in zijn schaduw*
*Zegt tegen de Heer*
*Mijn toevlucht, mijn vesting, mijn God. Ik vertrouw op U.”*

*Dat vertrouwen wens ik u als college, de ambtelijke organisatie, ons als raad en de gehele samenleving toe.*

--

Namens de fractie ChristenUnie Staphorst

Luuk Hoeve

Nelie Huls

Klaas Piel

Alberto Schra

Meilof Troost